

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
Administration According to the Good Governance Principles of Nakhon
Ratchasima City Municipality in Nakhon Ratchasima Province

ศศิมาพร สร้อยกระโทก¹ สมพงษ์ โสภณสุริยะ²
Sasimapron Sroykratoke, Sompong Soponsuriya

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ(3) นำเสนอข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 99,054 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้หลักคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านการใช้หลักความคุ้มค่า ด้านการใช้หลักความโปร่งใส และด้านการใช้หลักนิติธรรม ตามลำดับ
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ผู้บริหารควรวางกฎ ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงานที่ชัดเจน การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และควรมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมอนุมัติในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงาน; หลักธรรมาภิบาล; เทศบาลนคร

Abstract

The research purposes were to (1) study the administration levels according to the Good Governance Principles of Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province; (2) compare the administration according to the Good Governance Principles of

Received: 2023-09-15 Revised: 2023-09-30 Accepted: 2023-10-07

¹ อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา Lecturer of Public Administration, Nakonrathasima College. E-mail: Sasimapron.nmc@gmail.com

² นักวิชาการอิสระ วิทยาลัยนครราชสีมา Independent academic, Nakonrathasima College. E-mail: Sompong0333@gmail.com

Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province, classified by personal factors; and (3) present the recommendations of administration according to the Good Governance Principles of Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province. This was the survey research. The population was the 99,054 the voter people in area of Nakhon Ratchasima City Municipality; the sample group was the 398 people. The research instrument was the questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance.

The research findings were:

1. The administration levels of Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province overall were at high level; and each aspect consideration with the highest mean was the use of morality principles, followed by the economy transparency, and rule of law, respectively.

2. The people with different gender, age, and education levels had the opinions on the administration according to the Good Governance Principles of Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province. There was no difference for each aspect, overall.

3. The recommendations of administration development according to the Good Governance Principles of Nakhon Ratchasima City Municipality, Nakhon Ratchasima Province were that the executives should establish clear rules, regulations and operational regulations; opportunity for all parties to participate in expressing their opinions, and making suggestions for the management's decision making; The people's representatives should be appointed to approve the procurement for transparency and accountability.

Keywords: Administration; Good Governance Principles; City Municipality

บทนำ (Introduction)

ความเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีในช่วงปัจจุบันส่งผลทำให้ประเทศเผชิญกับปัญหาสำคัญที่คล้ายคลึงกัน อันได้แก่ มีรัฐบาลและระบบราชการที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความยืดหยุ่น ทำงานล่าช้า ไม่ทันกาล เนื่องจากเป็นกลไกและกระบวนการบริหารของสังคมอุตสาหกรรมที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเน้นการจัดโครงสร้างอำนาจในแนวตั้งการปฏิบัติงานตามระเบียบและแนวทางที่รัดกุมเคยชินกับการดำรงอยู่ในสถานการณ์ที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไม่รวดเร็วแต่เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงมีความไม่แน่นอนสูง การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ จึงค่อนข้างช้า การปฏิรูประบบการจัดการปกครองจึงเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อสภาวะโลกาภิวัตน์ และปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการจัดการปกครอง การปฏิรูปการจัดการปกครองของประเทศไทย ระบบราชการทุกระดับจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวและเป็นสิ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้การเผชิญกับสภาวะโลกาภิวัตน์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาโดยปราศจากการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการปกครองให้เหมาะสมได้ ส่งผลทำให้ประเทศต้องพบวิกฤตการณ์ที่เศรษฐกิจตกต่ำและผลพวงอื่นๆที่เกิดขึ้นจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การปฏิรูปการจัดการปกครองตามแนวทางธรรมาภิบาลทั้งในส่วนของกิจการของรัฐบาลและระบบราชการจึงเป็นสิ่งที่

สังคมไทยจะต้องเร่งรัดให้มีการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันที่ต้องปฏิรูประบบการจัดการปกครองให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ตามข้อผูกพันที่กำหนดโดยหนังสือแสดงเจตจำนงเพื่อรับความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) และธนาคารโลก (World Bank) (บุญฤทธิ์ เกตุจำนง, 2550)

ทั้งนี้ ตามหลักการการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินนั้น ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของคนทั้งชาติ ซึ่งโดยปกติแล้วประเทศต่างๆ ทั่วโลก จะใช้หลักการอยู่ 2 หลักการควบคู่กันไป คือ หลักการรวมอำนาจ (Centralization) และหลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยหลักการรวมอำนาจ (Centralization) นั้น ยังมีหลักการจัดระเบียบบริหารราชการที่แยกย่อยออกไปลักษณะหนึ่ง ที่เรียกว่า หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ซึ่งจะใช้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องมีการแบ่งหรือมอบอำนาจในการบริหารราชการบางอย่างจากส่วนกลาง ไปให้หน่วยราชการหรือตัวแทน (Agent) ของส่วนกลางที่อยู่ในส่วนภูมิภาค สำหรับประเทศไทยเมื่อมีการปฏิรูปการเมืองการปกครองของประเทศ ด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของทุกรัฐบาล เน้นที่พัฒนาการเมืองการปกครองประเทศ ไปสู่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน (Democratic Participation) เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม (Participation) ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยและพิทักษ์สิทธิ (Right) และเสรีภาพ (Freedom) ของตนมากขึ้น (กิตติพงษ์ คัมภีร์, 2551: 1)

ขณะเดียวกันการบริหารจัดการงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหามากมาย เช่น ความรู้ ความเข้าใจและการปลูกฝังจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ทศนคติและพฤติกรรมของข้าราชการที่กำกับดูแลท้องถิ่น และความเป็นอิสระของท้องถิ่นด้านต่างๆ ตามหลักการและความจริงใจและการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ยังมองว่า ยังไม่พร้อมและไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งยังต้องพึ่งพำนักจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ช่วยเหลือประคับประคองอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ การทุจริตและความไม่โปร่งใสในการบริหารงาน ยังไม่ได้รับการตรวจสอบเชิงรุกยังมีอีกมาก ซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข สิ่งที่ทำหายนะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขณะนี้ คือ การปรับกลยุทธ์ (Strategy) ทศนคติ (Attitude) วิธีคิดวิธีการทำงานที่ควรตระหนัก (Awareness) ถึงการดูแล บำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน ปกปักษ์รักษาและเป็นที่พึ่งยามยาก สร้างสุขให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและรอบด้าน มุ่งปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายคือการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า สร้างชุมชนให้เข้มแข็ง มั่งคั่งกระจาย อำนาจปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพัฒน์, 2543: 182)

กระทั่งต่อมาได้มีการปฏิรูประบบราชการโดยได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ที่ยึดการบริหารของรัฐโดยเน้นความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความเสมอภาค (Equality) เป็นธรรม (Equity) การมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนของสังคม และมุ่งประโยชน์สุขแก่ประชาชน (Public Interest) ซึ่งหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ถือเป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารประเทศที่รัฐบาลในหลายประเทศนำมาใช้เพื่อการพัฒนาประเทศของตนและระยะต่อมาได้ตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีปฏิบัติราชการ ที่สามารถวัดผล การปฏิบัติได้จริงและชัดเจน ซึ่งหากนำไปปฏิบัติทุกองค์ประกอบแล้วจะเป็นรากฐานการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีรองรับการพัฒนาระบบราชการให้มีประสิทธิภาพ ที่กำหนดไว้ว่าการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น จะต้องมีการบริหารราชการให้บรรลุเป้าหมาย

เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจและความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงและมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ อย่างสม่ำเสมอ (พชันิดา แวแวนเริมิต (2545: 3)

เทศบาล (Municipality) เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งใน 5 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ซึ่งเป็นการบริหารที่รัฐบาลกลางมอบหมายภารกิจบางส่วนให้ไปดำเนินการตามหลักการกระจายอำนาจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล (Juristic Person) กล่าวคือ มีอิสระในการบริหารจัดการมีสิทธิตามกฎหมาย มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่เป็นของตนเอง มีองค์กรตามกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลเมืองนครราชสีมา ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลนครราชสีมา เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2526 มีพื้นที่ทั้งสิ้น 37.50 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 90 ชุมชน และมีประชากร 122,499 คน (เทศบาลนครราชสีมา, 2564: 11)

จากข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล รวมถึงแนวทาง รูปแบบ วิธีการ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองนครราชสีมา เพื่อจะได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลนครราชสีมา ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการสอบถามความเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ผ่านการสืบค้นข้อมูลจากงานวิจัย บทความวิชาการ เอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการศึกษา โดยมีระยะเวลาในการศึกษาในช่วง กรกฎาคม 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2565

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา โดยใช้กระบวนการบริหาร (Administration Process) ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยด้านการใช้หลักนิติธรรม ด้านการใช้หลักคุณธรรม ด้านการใช้หลักความโปร่งใส ด้านการใช้หลักการมีส่วนร่วม ด้านการใช้หลักความรับผิดชอบ และด้านการใช้หลักความคุ้มค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 72-73)

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 99,054 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น การเทียบสัดส่วน และวิธีการสุ่มอย่างง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ช่วงเวลาในการศึกษารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย อยู่ในช่วงระหว่างเดือน กรกฎาคม 2564 ถึง เดือนธันวาคม 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด ชนิดให้เลือกตอบ (Checklists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านการใช้หลักนิติธรรม ด้านการใช้หลักคุณธรรม ด้านการใช้หลักความโปร่งใส ด้านการใช้หลักการมีส่วนร่วม ด้านการใช้หลักความรับผิดชอบ และด้านการใช้หลักความคุ้มค่า โดยลักษณะของคำถามแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด ให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า (Rating Scale) ที่มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่ เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองกลับคืนครบทุกฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เพื่อหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัยพอสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 59.05 รองลงมาเพศชาย จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.95 ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.64 รองลงมาอายุ 30-39 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.88 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 23.87 และอายุ 20-29 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.61 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย-อนุปริญญา จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 140 คน 35.17 และระดับการศึกษาประถมศึกษา-มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.37 และส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 142 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.68 รองลงมาอาชีพเกษตรกร จำนวน 111 คน คิด เป็นร้อยละ 27.89 อาชีพพนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 78 คน คิดเป็น ร้อยละ 19.60 และอาชีพค้าขาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.83

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	3.85	.50	มาก	5
2. หลักคุณธรรม	3.90	.76	มาก	2
3. หลักความโปร่งใส	3.88	.42	มาก	3
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.87	.74	มาก	4
5. หลักความรับผิดชอบ	3.94	.75	มาก	1
6. หลักความคุ้มค่า	3.87	.74	มาก	4
รวม	3.88	.65	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณารายด้านของความต้องการของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.90$) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.87$) หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมาประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ต่างกัน ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

4.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชน เข้าร่วมอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการทุกครั้ง และทุกโครงการควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

4.2 ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบระเบียบ และนโยบายของหน่วยงานให้เป็นแบบอย่างแก่ประชาชนในปกครอง ผู้บริหารควรปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทการบริหารงานอย่างมีคุณธรรมแก่ประชาชน และบุคลากรที่อยู่ภายใต้ปกครองอย่างสม่ำเสมอโดยไม่เลือกปฏิบัติ

4.3 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ และนำปัญหาที่ได้รับทราบนำไปดำเนินการแก้ไขให้ได้มากที่สุด มีรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับทราบได้อย่างถูกต้อง ทั้งถึง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาที่ได้ตามสรุปผลการวิจัย ดังได้กล่าวมาสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีและคณะ ตามความคิดเห็นของประชาชนใน เขตเทศบาลนครนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี เป็นที่ยอมรับของประชาชนในเขตเทศบาล สาเหตุที่ประชาชนให้ความเชื่อมั่นและให้ความไว้วางใจในการบริหารเทศบาล สืบเนื่อง มาจากนายกเทศมนตรีและคณะได้บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม เปิดโอกาสให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับ ให้มีการถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ชี้แจงและเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติให้มีความชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพงษ์ ศัฆมาตย์ (2551: 1) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการเทศบาลตำบลแม่ฮาดตามหลักธรรมาภิบาล ที่ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการเทศบาลได้จัดทำโครงการตามแนวนโยบาย และเทศบัญญัติในด้านต่างๆ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน เพื่อหาจุดยืนและแนวทางร่วมกัน พร้อมเสนอแนะให้คณะเทศมนตรีเร่งปรับโครงสร้างและระบบงาน ต่างๆให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในด้านหลักนิติธรรม โดยการตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับใช้กฎหมายให้ เป็นที่ยอมรับของประชาชน เพื่อให้ประชาชน พร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ โดยยึดหลักการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคลและนำระเบียบของการบริหารงานของเทศบาลมาบังคับใช้ให้เป็นมาตรฐาน เพื่อยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยองค์กรสมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐและ คณะผู้บริหารท้องถิ่นยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน

1.2 ด้านหลักคุณธรรม มีความเสมอภาคและความยุติธรรมภายในองค์กรมอบหมายการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง คุณธรรมอยู่เสมอ การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน เสมอภาค ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ หรือสถานะทางสังคมสอดคล้องกับการศึกษาของ ภูมิรินทร์ แผงจันดา (2553: 13) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่ผลการศึกษาพบว่าด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารท้องถิ่นควรจัดองค์การตามหลักการ 3 ประการ คือ เป็นองค์กรปลอดการทุจริต ปลอดจากการกระทำผิดวินัยและเป็นองค์กร

ปลอดจากการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพและจริยธรรมและองค์ประกอบของคุณธรรมที่ปลอดจากพฤติกรรม ดังกล่าว คือ การทำให้เสียหายการทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติและกฎหมาย ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นยึดหลักการทั้ง 3 ประการนี้แล้ว ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรประสบความสำเร็จ แน่นนอน และสอดคล้องกับวิจิตรารมณ์ ไชยโคตร (2550: 16-17) ได้ ทำการศึกษา เรื่องการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรือ ผลการศึกษา พบว่า องค์การภาครัฐต้องยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และปลูกฝังคุณธรรมอย่างจริงจัง โดยเริ่มจากผู้บริหารองค์กร ผนวกให้สังคมร่วมสนับสนุนผู้มีคุณธรรมที่ถูกเอาเปรียบจากผู้มีอำนาจเหนือกว่า รวมทั้งยอมรับ เชิดชูเกียรติและการให้แรงกระตุ้น (Incentives) ในรูปแบบต่างๆ ร่วมกับองค์กรต่างๆ จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึกด้วยสื่อประเภทต่างๆและผู้บริหารองค์กรต้องยึดหลักจริยธรรมของตนเองและจริยธรรมในองค์กรอย่างเปิดเผย

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรีโดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้และสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติยวดี พานิชย์ (2552: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลด่านซ้าย ด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นต้องสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นในการบริการประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำประชาคม มีกระบวนการตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกเทศบัญญัติ การจัดทำบริการสาธารณะ การตัดสินใจ การติดตามและการประเมินผล

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการและการประเมินผล เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ การเข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ สฟโชคชัย และคณะ (2543: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานท้องถิ่น เพื่อเสนอรูปแบบและแนวทางการสร้างธรรมาภิบาลในระดับตำบลและหมู่บ้าน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและรับฟังความคิดเห็น แนวทางการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เปิดโอกาสให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา จัดระบบการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนและครอบคลุม กำหนดนโยบาย เป้าหมายและการบริหารงานที่ชัดเจน โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะรวมทั้งการแสดงให้เห็นถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะและสอดคล้องกับการศึกษาของซูซาน (Beaumaster Suzanne, 1999: Abstract) ได้ทำการวิจัยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะ ที่ผลการศึกษาพบว่า การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการมีประโยชน์และมีความจำเป็นอย่างมาก ในอันที่จะบริหารให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นในท้องถิ่นควรยึดหลัก 3 ประการ คือ จะต้องมีความ

การวางแผนกลยุทธ์ ที่จะนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ที่สอดคล้องกับบริบทของปัญหาในท้องถิ่น มีการพัฒนาระบบเครือข่ายที่มุ่งกระจายอำนาจ ในการบริหารจัดการให้มากขึ้น โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นและจะต้องมีการสร้างความชำนาญหรือฝึกฝนให้ผู้บริหารท้องถิ่น ได้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการใช้ระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารจัดการให้มากขึ้น

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยวางแผนการใช้ประโยชน์พัสดุและอาคารสถานที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศศิวิมล ธรรมเกสร (2548: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารองค์การตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่าด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารท้องถิ่นควรบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดซื้อ-จัดจ้างในราคาต่ำกว่าราคากลางที่ตั้งใจ ตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบและเปิดโอกาสให้หลายฝ่ายตรวจสอบการบริหารงาน สอดคล้องกับการศึกษาของสุริยา นาทองไชย (254: 59-60) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานของคณะเทศมนตรีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การบริหารโดยรวมเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เช่น การบริหารของนายกเทศมนตรีและคณะดำเนินโครงการตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ว่าควรจะดำเนินการตามโครงการอะไรก่อน หลัง การจัดซื้อ จัดจ้างมุ่งให้เกิดการประหยัด ต่อบรรจุราคากับผู้รับจ้างได้ต่ำกว่าราคากลาง ทำให้มีงบประมาณเหลือไปดำเนินการโครงการอื่นเพิ่มขึ้น รณรงค์ให้ทุกฝ่ายบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและประหยัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณและควบคุมการใช้ครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทรงชัย นกขมิ้น (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน เขตพื้นที่ที่อาศัย และระยะเวลาพำนักอาศัยในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับความเป็นธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน สูดามรณ์ คามุกชิก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอโนนสะอาดจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>.05$)

3. ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลนครนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชน เข้าร่วมอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการทุกครั้ง และทุกโครงการควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบระเบียบ และนโยบายของหน่วยงานให้เป็นแบบอย่างแก่ประชาชนในปกครอง ผู้บริหารควรปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทการบริหารงานอย่างมีคุณธรรมแก่ประชาชน และบุคลากรที่อยู่ภายใต้ปกครองอย่างสม่ำเสมอโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ และนำปัญหาที่ได้รับทราบนำไปดำเนินการแก้ไขให้ได้มากที่สุด

มีรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อรับเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับทราบได้อย่างถูกต้องทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถยา นรินทร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบปี ควรมีการบอกติกาในสภาเพื่อควบคุมการประชุมในสภา และควรกำหนดบทลงโทษควรมีการเปิดเผยเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบไม่ควรมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับเหมาหรือเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ควรให้ประชาชนองค์กรต่างๆ ในชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลงานของหน่วยงานควรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อประชาชนให้มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชน และมีความกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติและรายงานผลให้ประชาชนทราบด้วย และควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหารโดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารได้พิจารณาถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำไปสู่การปฏิบัติงานตามคู่มือการกำกับดูแลองค์กรภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ก.พ.ร.) พ.ศ.2552 รวมทั้งให้ความเห็นชอบและร่วมมือ ทุกฝ่ายงานให้การส่งเสริมสนับสนุนแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ด้วยการนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ส่งเสริมและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้องให้มีการถือปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับมากขึ้น เพื่อให้เกิดความโปร่งใสเป็นธรรมและถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย

1.2 ด้านหลักคุณธรรม จัดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างคุณธรรมแก่ฝ่ายนิติบัญญัติ เจ้าหน้าที่และคณะผู้บริหารอยู่เสมอ ควรสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนถึงบทบาทหน้าที่ และการดำเนินงานของเทศบาลนครนครราชสีมา

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ควบคุม กำกับและติดตามความก้าวหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด รวมไปถึงการจัดตั้งงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่เหมาะสมและไม่สูงเกินจริง เช่น กำหนดราคากลาง หรือประมาณการรายจ่ายโดยไม่ได้หวังประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้าง

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมและสนับสนุนโดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงาน เช่น การเปิดเวทีประชาคมเสนอปัญหาความต้องการ และมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนา การแต่งตั้งประชาชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรและปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและกำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ

เรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และการแก้ปัญหาโดยเร็วแล้วรายงานผลการพิจารณาให้ประชาชนทราบ

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรขององค์กร และรวมถึงประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับมาอย่างประหยัด คุ้มค่า โปร่งใส ซื่อสัตย์และยุติธรรมที่สุด

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้เวลาในการศึกษาที่นานขึ้น และศึกษาการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่อื่นโดยใช้พื้นที่ทดลอง และพื้นที่เปรียบเทียบ

2.2 ควรมีการศึกษาถึงประเด็นความคิดเห็นของประชาชน และผู้นำที่มีการประสานงานหรือใกล้ชิดต่อดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาล

เอกสารอ้างอิง (References)

- กิตติพงษ์ คัชมาตย์. (2551). การบริหารจัดการเทศบาลตำบลแม่เมาะตามหลักธรรมาภิบาลเทศบาลตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิตติยวดี พานิชย์. (2552). รูปแบบการบริหารเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาล ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพัฒน์. (2543). ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ: วิ.เจ.พรินต์ติ้ง.
- ทรงชัย นกขมิ้น. (2559). การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญฤทธิ์ เกตุจำนงค์. (2550). การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลนครนนทบุรี. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พชนิดา แววมณี. (2545). ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกิ่งอำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูมิษฐ์ แผงจันดา. (2553). ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร. (2550). การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศศิวิมล ธรรมเกษตร. (2548). **ประสิทธิภาพการบริหารองค์การตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี**. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป. วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลนครนครราชสีมา. (2564). **สถิติข้อมูลประชากรเดือนมกราคม 2564**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.koratcity.go.th/archives/28859>. สืบค้นเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2565.
- สุดาภรณ์ คามุกชิก. (2558). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรียา นาทองไชย. (2548). **สภาพการบริหารงานของคณะเทศมนตรีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลธัญญา อำเภอทมิฬไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักความคุ้มค่า**. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรพินท์ สฟโชคชัย และคณะ (2543). **แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานท้องถิ่น เพื่อเสนอรูปแบบและแนวทางการสร้างธรรมาภิบาลในระดับตำบล และหมู่บ้าน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อรรถยา นรินทร์. (2558). **สภาพการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Beaumaster, S. (1999). **Information Technology Implementation Issues: an Analysis**. Ann Arbor, MI: UMI.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis** (3rd ed.). New York: and Row Publications.